

О Актуальне інтерв'ю

Юрій Кулик:

«Я – за діалог, але кишеньковими профспілками ми не будемо»

У своєму першому після обрання на посаду Голови Федерації профспілок України інтерв'ю для провідних українських ЗМІ Юрій Кулик заявив, що виступає за демократичність і публічність у діяльності ФПУ, а також за повернення профспілкам їх основних функцій, таких, як захист інтересів трудящих, забезпечення їх гідними умовами праці та життя.

Головне – успішний переговорний процес

– Юріє Миколайовичу, перш за все, вітаю вас з поверненням до Федерації, тепер у новій іпостасі. І відразу таке питання. Ви були першим заступником голови ФПУ і раптом у серпні цього року пішли. З власної волі? Що вас підштовхнуло на цей крок?

– Дякую за привітання. Хоча я всім кажу, що замість поздоровлень приймаю тільки співчуття. Бо дуже добре розумію, яку беру на себе відповідальність, приходячи до керівництва Федерації в такий складний для неї період. Тут пройшла половина мого трудового життя. І сьогодні мені боляче за рідну організацію. Хотів би нагадати читачам, що сьогодні вона об'єднує більше восьми мільйонів членів профспілок. Звичайно, те, що відбувалося з цією організацією останнім часом, дуже неприємно. І сьогодні нам всім потрібно об'єднатися. Чому я пішов з ФПУ? Були певні речі, з якими був не згоден. Я прихильник неавторитарного стилю роботи, звик вести діалог, домовлятися, шукати компроміси. Взагалі, головне в профспілковій роботі, вважаю, вести переговори і домовлятися. Це для мене завжди було важливо. А тут пішли елементи конфронтації з органами державної влади, порушення норм соціального діалогу. І мені це було не по душі. Тому я чесно про це заявив. Взагалі, не люблю щось говорити і вирішувати за спиною у когось.

– Як відомо, ваш попередник Василь Хара покинув цю посаду зі скандалом. Чому, на ваш погляд, так сталося?

– Не можу сказати, що вже дуже добре знаю Василя Георгійовича. І все ж, мені здається, що тут все-таки зіграли роль його риси характеру, зайва емоційність. Як результат, нездорова обстановка, яка створилася навколо ФПУ. А взагалі, я сьогодні не хотів би коментувати якісь особистісні якості попереднього лідера ФПУ. Ми зараз не повинні втрачати час на обговорення того, що було. Сьогодні головне – виправити ситуацію і рухатися вперед.

– Не секрет, що останнім часом розгорнулася неабияка боротьба за профспілкове майно. Чи є у вас рецепти того, як можна вирішити цю проблему?

– Звичайно ж, є. Зараз дано доручення провести повний аналіз того, що ми маємо. Йдеться не тільки про здоровницю, але й про інші об'єкти, в тому числі і адміністративні будівлі. Ми повинні розібратися, що з цієї власності наше, що державне, що дано нам в управління. Я думаю, що мені вдасться сісти за стіл переговорів з керівниками Фонду держмайна, Генеральної прокуратури для того, щоб чітко визначитися, де правдива інформація про це майно. Не виключено, що ряд рішень прийматиметься під впливом емоцій. А тут потрібен спокійний, зважений діалог. Хоча хочу зауважити, я противник того, щоб зубами чіплятися за майно профспілок, в якому б стані воно не було. Необхідно ретельно розібратися, чи потрібне нам сьогодні стільки майна, яку воно дає віддачу? Може бути, щось можна було б продати або передати в користування. Тобто, вчинити по-хазяйськи.

У нас є люди, які найближчим часом цим займуться. Думаю, з користю для ФПУ ми могли б домовитися в цьому плані з усіма зацікавленими сторонами. Щодо профспілкового майна – ще одне. Ми зараз розробляємо заходи, які допоможуть показати, що воно належить усім членам профспілок. Йдеться, наприклад, про зменшення вартості путівок на оздоровлення, про різні пільги і знижки. Люди повинні відчувати, що профспілки про них піклуються і майно профспілок працює на них, а не на профспілкову верхівку.

– Ви, напевно, вже визначили для себе першочергові кроки на посаді голови ФПУ? Як думаєте їх реалізувати?

– Зараз потрібно буде вирішувати ряд найсерйозніших проблем. Це, перш за все, відновлення соціального діалогу з владою, роботодавцями, правоохоронцями. Нам необхідно сісти за стіл переговорів і намітити шляхи досягнення взаєморозуміння і взаємодії. Зокрема потрібно завершити формування профспілкової частини Національної тристоронньої соціально-економічної ради. Зараз його діяльність з різних причин забукувала. У той же час є чимало проблем із законопроектом щодо держбюджету на наступний рік. Ми б хотіли тут мати хороші контакти з Кабінетом міністрів, Верховною Радою, парламентським бюджетним комітетом. Сьогодні профспілки також хвилює проблема Трудового кодексу. У нас, в апараті Федерації, дуже хороші аналітики. І ми зараз активно працюємо над цим питанням. Так само, як і над проблемами підвищення заробітної плати і прожиткового мінімуму. До речі, ми сьогодні вже думаємо над новою Генеральною угодою на 2013-2016 роки. Хочемо, щоб вона була, принаймні, не гірше чинної.

Повернутися в нормальне русло

– Зараз багато говорять про те, що профспілки в Україні втрачають свої основні функції, такі, як захист інтересів трудящих, створення гідних умов праці та її оплати. Що потрібно зробити, щоб змінити ситуацію?

– Безумовно, коли Федерація профспілок була втягнута з різних причин у різні судові розгляди, це в якійсь мірі відволікло профспілкові організації від їхніх основних завдань. Треба визнати, що робота із захисту інтересів трудящих була ослаблена. І наше першочергове завдання – повернутися в нормальне русло, щоб наша діяльність була ефективною, відкритою і публічною. Щоб вона об'єднувала наступальність і толерантність. Але, повторюю, зараз для нас головне – це успішний переговорний процес, побудова соціального діалогу. Ми повинні переконати владу, роботодавців, що ми не просто говоримо «Дайте!», а надаємо серйозні аналітичні дослідження, що підтверджують нашу правоту.

– Сьогодні ми бачимо мітинги, акції протесту, покликані «натиснути» на владу. А як профспілки можуть вплинути на політику, що проводиться органами влади?

– У нас є тільки дві форми такого впливу. Перша – це переговорний процес, якому я особисто віддаю перевагу. Я апріорі не конфліктна людина, завжди готовий до компромісів. Вважаю: краще поганий мир, ніж хороша війна. Звичайно, якщо переговорний процес зайшов у глухий кут, тоді вступає в силу друга форма – мітинги, протестні акції тощо. Але все ж краще, якщо не на шкоду інтересам профспілок і простих людей, вести переговори. У той же час, відстоюючи наші принципові позиції, ми не раз вступали в суперечку і вели дискусії з Кабміном. Я – за діалог, але чиймись кишеньковими профспілками ми не будемо. Це завжди буде нормальний діалог на паритетних засадах.

Об'єднуючись, розвиватися

– Чи збираєтеся у своїй діяльності щодо захисту інтересів простих людей об'єднуватися з іншими громадськими організаціями або вважаєте, що ФПУ і без того організація самодостатня?

– А у нас вже є таке об'єднання. Це – спільний представницький орган профспілок, до якого входять не тільки наша Федерація, а й інші профоб'єднання і профспілки.

– Юріє Миколайовичу, якою ви бачите роль ФПУ в міжнародному профспілковому русі? Чи не вважаєте, що її авторитет необхідно піднімати і за межами України?

– Ми будемо все робити для того, щоб авторитет ФПУ зростав. А він і сьогодні, між іншим, на міжнародній арені солідний. Федерація за кордоном поважають. Вона є членом Міжнародної конфедерації профспілок, яка об'єднує організації понад 200 країн, Європейської конфедерації, Загальної конфедерації профспілок і ряду інших авторитетних міжнародних профспілкових об'єднань.

– Наскільки я знаю, ви противник авторитарного стилю керівництва і прихильник демократії та колективізму. Звідки у вас такі, прямо скажемо, нетипові для нинішнього часу ідеї?

– За моєю ініціативою півтора роки тому при голові ФПУ був створено консультативну раду з числа керівників членських організацій. Вона, на жаль, практично не працювала. Я хочу вдихнути в неї життя. Бо вважаю, що потрібно працювати демократично і колегіально. Адже це багато в чому допомагає керівнику уникати помилок. Не дарма ж кажуть: одна голова добре, а дві краще. А тут навіть не дві, а декілька. У ці дні, до речі, рада вже відродила свої функції.

– Що ви плануєте зробити для того, щоб зробити діяльність ФПУ більш публічною, щоб про неї в суспільстві знали? На жаль, останнім часом в інформаційному просторі ФПУ в основному асоціювалася з судовими процесами та скандалами навколо власності. А її діяльність щодо захисту інтересів людей залишалася, як мовиться, за кадром.

– Для мене інформаційна політика завжди була серед пріоритетів. Ось і зараз я думаю про посилення інформаційного поля, покликано розповідати про ФПУ як про потужну і злагоджену структуру, здатну вирішувати великі завдання. Думаю, що нам потрібно створювати свій телеканал, інформувати через ЗМІ про діяльність профспілок якомога ширшу аудиторію людей. Я сам публічна людина. І хочу, щоб наші керівники також інформували громадськість про те, що робиться очолюваними ними організаціями.

Рецепт прогресу

– Якщо не секрет, у вас є ідеал керівника? У кого і які риси ви перейняли у своїй діяльності?

– Я дуже багато чому навчився у голови тоді ще Укрпрофради Віталія Олексійовича Сологуба. У цієї чудової людини я пропрацював помічником майже десять років. Він сповідував саме такий стиль – колективного мислення, демократизму, відповідальності, доброти до людей. Для мене це взірць справжнього профспілкового лідера.

– Є такий вислів: «Перш ніж йти в Євросоюз, потрібно побудувати Європу в Україні». Що тут можуть зробити профспілки?

– Скажу відразу, що ми повністю підтримуємо програму Президента України, щоб найближчим часом наша країна увійшла до двадцятки найрозвиненіших держав світу. Ця програма обговорювалася у нас на президії, ми маємо свої напрямки щодо її реалізації. І тут, упевнений, профспілки зроблять все від них залежне для виконання президентської програми.

– Юріє Миколайовичу, Ви як лідер найбільшої масової профспілкової організації України можете дати нашим співгромадянам практичні рецепти того, як їм в цих непростих умовах домогтися права на гідну працю і гідне життя? Іншими словами, чи є у вас рецепт прогресу?

– Толерантність. Мир. Витримка. Тільки не екстремізм, тільки не крайності. Потрібно шукати не те, що нас роз'єднує, а те, що об'єднує.

Розмовляв
Олексій ПЕТРУНЯ